

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 229.816 van 15 januari 2015
in de zaak A. 211.158/VII-38.999.**

In zake : Philippe MOLINEAUX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Frédéric Coryn
kantoor houdend te 9000 Gent
Fortlaan 77
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Gerard Davidstraat 46, bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomen partij :
de BVBA ESTATE AND LANDSCAPE MANAGEMENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Isabelle Cooreman
kantoor houdend te 1070 Brussel
Ninoofsesteenweg 643
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 24 december 2013, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 24 oktober 2013 waarbij het bestuurlijk beroep ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant van 31 januari 2013, houdende het verlenen van de milieuvergunning aan de BVBA Estate and Landscape Management voor het exploiteren van een inrichting voor de aanleg en

onderhoud van tuinen en parken, gelegen aan de Dooren 70 te Merchtem, gedeeltelijk gegrond wordt verklaard, de beroepen beslissing deels wordt gewijzigd en voor het overige wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 13 februari 2014. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2014.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ellen Vandensande, die loco advocaat Frédéric Coryn verschijnt voor verzoeker, advocaat Tine Strubbe, die loco advocaat Bart Staelens verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Matthias Valckeniers, die loco advocaat Isabelle Cooreman verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De tussenkomende partij dient bij de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant een aanvraag in voor het uitbaten van een nieuwe inrichting voor de aanleg en het onderhoud van tuinen en parken, inzonderheid met het oog op het vermalen, composteren en zeven van uitsluitend groenafval, gelegen aan de Dooren 70 te Merchtem.

3.2. Op 31 januari 2013 verleent de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant de gevraagde vergunning voor een termijn van twintig jaar. De verleende milieuvergunning wordt afhankelijk gesteld van de naleving van een aantal bijzondere vergunningsvoorwaarden :

"Art 4§2.1

Conform de aanbevelingen in de BBT-studie Composteer- en Vergistingsinstallaties (Vito) en de NER (Nederlandse Emissierichtlijn) - Groencompostering wordt:

- in de composthopen voldoende structuurmateriaal voorzien,
- het aandeel grasachtig materiaal beperkt tot max. 30%,
- een snelle werking, dit is vóór ontbinding en rotting optreedt, van de materialen verzekerd,
- de temperatuur en het vochtgehalte in de composthopen regelmatig gecontroleerd en,
- rekening gehouden met de heersende meteo-omstandigheden (windsterkte en windrichting) bij het omzetten van de hopen.

Verder dienen de beschikbare technieken uit de BBT-studie inzake beperking van:

- geluidshinder,
- afvalstoffen en afvalwater,
- geluids- en stofhinder,
- opslag en behandeling van percolaat,

nageleefd te worden.

Art 4§2.2

De composteerhopen worden zo ver mogelijk van de omliggende bewoning, in het bijzonder deze gelegen in de overheersende windrichting, gesitueerd.

Art 4§2.3

De stofhinder en stofverspreiding worden beperkt door het te composteren materiaal te bevochtigen met gezuiverd percolaat of regenwater.

Art 4§2.4

Indien het effluent van het rietveld niet voldoet aan de opgelegde lozingsvoorwaarden (sectorale voorwaarden 59 a) dient het te worden afgevoerd naar een extern verwerker.

Art 4§2.5

- Voor de lozing van bedrijfsafvalwater, mogelijk met koolwaterstoffen verontreinigd hemelwater van het wassen van de voertuigen in oppervlaktewater gelden volgende voorwaarden:

- ondergrens pH	6,5	Sörensen
- bovengrens pH	9,0	Sörensen
- temperatuur	30,0	°C
- bezinkbare stoffen	0,50	ml/
- PE-extraheerbare stoffen	5,0	mg/l
- som anionische, niet-ionogene en kationische oppervlakteactieve stoffen	3,0	mg/l
- BZV	25,0	mg O ₂ /l
- Alle mogelijk door koolwaterstoffen verontreinigde afvalwaterstromen, inbegrepen het drainagewater van de doorlatende zones, moeten, vooraleer zij geloosd worden, verzameld en afgevoerd worden naar een bezink- en koolwaterstofverwijderingsinstallatie met coalescentiefilter.
- Het slib van de bezink- en koolwater-stofverwijderingsinstallatie dient minstens éénmaal per jaar afgevoerd te worden door een erkende ophaler.
- Het systeem voor het afvoeren van de met koolwaterstoffen verontreinigde afvalwater-stromen moet duidelijk gescheiden zijn van het afvoersysteem voor het huishoudelijk afvalwater. Met het oog op het verminderen van de hydraulische belasting en de dimensionering van het systeem voor het verwijderen van de koolwaterstoffen moet het niet met koolwaterstoffen verontreinigde regenwater afzonderlijk of met het huishoudelijk afvalwater afgevoerd worden.

Art 4§2.6

- Bij de aanleg van het groen en de groenbuffers moet men rekening houden met de vijfmeterzone langsheen de waterloop
 - ° ingevolge artikel 17 van de wet op de onbevaarbare waterlopen van 28.12.1967 en art 10 en 76 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid van 18.07.2003 met betrekking tot de toegankelijkheid van de waterloop en de oeverzone, een zone van vijf meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud van de waterloop of vanaf het einde van de oeverzone, vrij blijven van vaste bovengrondse en ondergrondse constructies, verplaatsbare constructies zoals

houtstapelplaatsen, schuilhokken voor dieren e.a., beplantingen en vaste afsluitingen die de bereikbaarheid van de waterloop en de oeverzone belemmeren.

Het stapelen van tuinafval en/of het opzetten van composthopen binnen deze zone is verboden.

Binnen deze zone mogen geen grondophogingen worden uitgevoerd. Alle handelingen zijn er onderworpen aan het bindend advies van de beheerder van de waterloop, of, voor zover ze vereist is door de wet op de onbevaarbare waterlopen van 28.12.1967, de voorafgaande machtiging.

- Het is verboden verontreinigd afvalwater te lozen in de waterloop.
- Niet-verontreinigd hemelwater dient aangesloten op de waterloop onder de voorwaarden zoals opgenomen in de provinciale stedenbouwkundige verordening inzake afkoppeling van hemelwater van dakvlakken en van verharde oppervlakten.

Art 4§2.7

Om de uitbating goed in het landschap te integreren dient er rond de uitbating een groenscherm van 5m beplanting voorzien te worden, zodat de uitbating opgaat in het landschap, met als voorwaarde dat de goede bedrijfsvoering niet in het gedrang komt. Om een goede landschapsintegratie te garanderen en omwille van de ecologische meerwaarde dient gekozen te worden voor streekeigen plantenmateriaal. Een combinatie van verschillende soorten is belangrijk om een natuurlijke en waardevolle begroeiing te laten ontwikkelen. Bij de aanplanting dient minstens voldaan te worden aan de voorwaarden m.b.t. het groenscherm zoals bepaald in de bouwvergunning en dient tevens rekening gehouden te worden met de wettelijke afstand t.o.v. de perceelsgrens volgens het Veldwetboek. Het landschapsplan dient uitgevoerd te worden in het eerstvolgend plantseizoen na uitvoering van de ruwbouwwerken. (...)".

3.3. Tegen deze beslissing wordt onder meer door verzoeker beroep ingesteld bij de bevoegde Vlaamse minister.

3.4. In het kader van de beroepsprocedure worden volgende adviezen verleend :

- a) de dienst Waterlopen van de provincie Vlaams-Brabant op 29 maart 2013 : voorwaardelijk gunstig;
- b) de afdeling Gebieden en Projecten op 9 april 2013 : gunstig;
- c) de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij op 17 april 2013 : gunstig;
- d) de afdeling Ecologisch Toezicht op 17 april 2013 : voorwaardelijk gunstig;
- e) de afdeling Milieuvergunningen op 8 mei 2013 : voorwaardelijk gunstig;

f) de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie op 2 juli 2013 : eveneens voorwaardelijk gunstig.

3.5. Met een besluit van 24 oktober 2013 verklaart de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur het beroep gedeeltelijk gegrond. Een materiële vergissing wordt rechtgezet en de bijzondere exploitatievoorwaarden worden als volgt gewijzigd :

"(...)

2. in artikel 4, §2, wordt in de bijzondere voorwaarde 'art 4, §2.1' de zin 'Verder dienen de beschikbare technieken uit de BBT-studie inzake beperking van:
 - o geluidshinder;
 - o afvalstoffen en afvalwater;
 - o geluids- en stofhinder;
 - o opslag en behandeling van percolaat;nageleefd te worden.' geschrapt;
3. in artikel 4, §2, wordt de bijzondere voorwaarde 'art 4, §2.3' aangevuld met:

'In geval van stofvorming worden de buitenterreinen regelmatig schoon gemaakt en in perioden van droogte besproeid.

Bij afzeving wordt er gestreefd naar een voldoende hoog vochtgehalte van de compost.';
4. in artikel 4, §2, wordt de bijzondere voorwaarde 'art 4, §2.4' vervangen door:

'De composteringszone is voorzien van een vloeistofdichte verharding. Het regenwater dat in de composteringszone wordt verzameld, wordt samen met het percolaatwater opgevangen in een bufferbekken. Het water uit dit bufferbekken wordt gezuiverd door middel van een rietveld. Het gezuiverd percolaatwater wordt verzameld in een tweede bufferbekken met een overloop naar het oppervlaktewater.';
5. in artikel 4, §2, worden de volgende bijzondere voorwaarden toegevoegd:

'Art 4,§2.8

De maal- en zeefactiviteiten vinden slechts 2 maal per jaar gedurende 5 dagen plaats tussen 7u en 19u.

Art 4§2.9

De ingetekende bosstrook op het bijzonder plan van aanleg blijft vrijwaard.'".

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Exceptie

4. De tussenkommende partij werpt op dat het vereiste belang in hoofde van verzoeker ontbreekt. Vooreerst merkt zij op dat verzoeker zich beroept op zijn hoedanigheid van eigenaar en bewoner van de woning gelegen aan de Dooren 64, maar daarvan geen bewijs bijbrengt. Zelfs al zou hij dat doen, dan geldt volgens de tussenkommende partij dat de betrokken woning niet "onmiddellijk" grenst aan het perceel waarop de inrichting zal worden geëxploiteerd. De afstand tussen de woning van verzoeker en de uiterste grens van de percelen waar de composteerzone zal worden ingericht, bedraagt volgens haar tussen 150 en 200 meter. Gelet op die ruime afstand en mede op de aanzienlijke natuurlijke buffer die reeds aanwezig was vóór het bestreden besluit, zou verzoeker geen nadeel ondervinden.

In de mate dat verzoeker toch hinder of nadelen zou ondervinden ten gevolge van de vergunde exploitatie, vloeit zulks volgens de tussenkommende partij rechtstreeks voort uit de industriële bestemming van de percelen, gegeven door het toepasselijke gewestplan en Bijzondere Plan van Aanleg van de gemeente Merchtem.

5. Nadat verzoeker in het auditoraatsverslag werd uitgenodigd om de onzekerheid over zijn hoedanigheid van eigenaar/bewoner van de betrokken woning op te heffen, legt hij samen met zijn laatste memorie een kopie neer van de notariële aankoopakte van de woning in kwestie.

6. De verwerende partij stelt in haar laatste memorie dat zij kennis neemt van deze notariële akte en voegt er aan toe dat "uit geen enkel element blijkt dat verzoekende partij ook nog eigenaar was op het relevante beoordelingsmoment en of verzoekende partij nu nog eigenaar is".

7. De tussenkomen de partij betooft in de laatste memorie dat uit het loutere feit dat verzoeker eigenaar blijkt te zijn van de woning, niet voortvloeit dat hij hiervan ook bewoner is. Het manifest in gebreke blijven van verzoeker om tijdig een bewijs van woonst voor te leggen kan volgens de tussenkomen de partij "thans niet meer geremedieerd worden ná indiening door verzoekende partij van haar laatste memorie met verzoek tot voortzetting van de procedure, bv. ter zitting van de Raad van State".

Beoordeling

8. Verzoeker brengt het bewijs bij dat hij eigenaar is van de woning gelegen aan de Dooren 64 te Merchtem. Als eigenaar van een onroerend goed, gelegen in de onmiddellijke omgeving van de vergunningsplichtige inrichting, beschikt hij over het rechtens vereiste belang bij het bestrijden van de aan de tussenkomen de partij verleende milieuvergunning. De vraag of hij de woning in kwestie ook daadwerkelijk bewoont, behoeft in dat licht geen nader onderzoek. Rekening houdend met de relatief beperkte afstand tot de vergunde inrichting, wordt aangenomen dat de vergunde activiteiten nadeel kunnen teweegbrengen ter hoogte van verzoekers woning.

Het nadeel dat verzoeker tracht af te wenden vloeit niet rechtstreeks voort uit de geldende ruimtelijke bestemmingsvoorschriften, maar wel uit de tenuitvoerlegging van de bestreden milieuvergunning.

De exceptie wordt verworpen.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

9. Als eerste middel roept verzoeker de schending in van de artikelen 30, § 1, 4° en 5°, en 52, 3°, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet) en "van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer specifiek de schending van het motiverings-, het materiële zorgvuldigheids- en het vertrouwensbeginsel, juncto het ontbreken van de rechtens vereiste feitelijke grondslag".

Verzoeker beklemtoont dat hij in zijn administratief beroepschrift verscheidene milieubezwaren heeft aangevoerd, meer bepaald met betrekking tot visuele hinder, brandveiligheid, geur- en geluidshinder, maar dat het bestreden besluit voorbijgaat aan die pertinente opmerkingen. De verwerende partij beperkt zich er volgens verzoeker toe, zonder enig kritisch onderzoek, te stellen dat de door de exploitant voorgestelde maatregelen beantwoorden aan de Beste Beschikbare Technieken (hierna : BBT), waarbij voor elke vorm van hinder wordt gesteld dat door het groenscherp en het bos er een voldoende grote buffer is. Hij argumenteert dat de hinder niet op een objectieve manier in kaart werd gebracht, terwijl het advies dat de gemeente heeft uitgebracht nochtans duidelijk wijst op meerdere hiaten in het aanvraagdossier. De bestreden beslissing zou dan ook niet met de nodige deskundigheid zijn genomen.

10. De verwerende partij wijst op het onderscheid tussen de jurisdictionele motiveringsplicht en de verplichting tot formele motivering van bestuurshandelingen, waarbij het voor deze laatste volstaat dat de motivering

afdoende is door de motieven kenbaar te maken op grond waarvan zij de bestreden beslissing heeft genomen. Zij citeert met betrekking tot de verscheidene aangevoerde elementen van milieuhinder de overwegingen van de bestreden beslissing en besluit dat die hinderaspecten wel degelijk objectief en zorgvuldig werden onderzocht. Zij merkt op dat het onderzoek naar de doeltreffendheid van de voorgestelde maatregelen niet behoort tot de beoordeling van de aangevoerde middelen en dat de bestreden beslissing niet de motieven van de motieven dient aan te geven. Verzoeker toont volgens haar geen risico op onaanvaardbare hinder aan. Voorts is zij ingevolge de devolutieve werking van het administratief beroep niet verplicht rekening te houden met het in eerste aanleg verleende advies van de gemeente Merchtem. Wat de beweerde schending van artikel 30, § 1, 4° en 5°, van Vlarem I betreft, geldt volgens de verwerende partij dat die bepalingen niet van toepassing zijn op beroepsbeslissingen.

11. De tussenkomenende partij verwijst eveneens naar de puntsgewijze bespreking, in de bestreden beslissing, van de door verzoeker in beroep opgeworpen argumenten en besluit dat de verwerende partij wel degelijk omstandig is ingegaan op hetgeen in het beroepschrift werd aangevoerd. Volgens de tussenkomenende partij verwijst de verwerende partij niet enkel naar de BBT-maatregelen en naar de aanwezigheid van een groenscherm en bos. De feitelijke juistheid van de in het bestreden besluit vermelde motieven zou door verzoeker niet worden weerlegd. Het standpunt van verzoeker als zou de verwijzing naar de BBT-maatregelen niet afdoende zijn omdat geen zekerheid zou bestaan dat deze effectief worden nageleefd, betreft volgens de tussenkomenende partij louter de handhaving en niet de wettigheid van de verleende milieuvergunning. Ten slotte benadrukt zij dat het gaat om een nieuwe inrichting, zodat de door verzoeker aangehaalde rechtspraak van de Raad van State in verband met de hernieuwing van een milieuvergunning voor een bestaande inrichting, niet van toepassing is.

Beoordeling

12. Vooreerst wordt vastgesteld dat artikel 30, § 1, 4° en 5°, van Vlarem I enkel betrekking heeft op de motivering van een beslissing waarbij in eerste aanleg over een vergunningsaanvraag wordt beslist. De schending ervan kan dan ook niet dienstig worden ingeroepen tegen de bestreden beslissing die in beroep genomen werd.

13. De artikelen 2 en 3 van de motiveringswet verplichten de overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dit op een afdoende wijze; het afdoende karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, dit wil zeggen dat ze duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn, dit wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen.

Luidens artikel 52, 3°, b), van Vlarem I omvat de uitspraak in beroep door de bevoegde Vlaamse minister "een gemotiveerde beslissing over de aanspraken en bezwaren die door de indiener(s) van het beroep werden gesteld".

De belangrijkste bestaansreden van de motiveringsplicht, opgelegd door de motiveringswet, is dat de betrokken bestuurde in de hem aanbelangende beslissing zelf de motieven moet kunnen aantreffen op grond waarvan ze werd genomen, onder meer opdat hij met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden. Het volstaat dat uit de motivering van het bestreden besluit impliciet of expliciet blijkt dat de argumenten van de partijen in de besluitvorming werden betrokken.

Om aan de bestaansreden van de formelemotiveringsplicht tegemoet te komen, is niet vereist dat het besluit houdende uitspraak over het beroep tegen een in eerste aanleg genomen beslissing over een milieuvergunningsaanvraag uitdrukkelijk de redenen vermeldt waarom de

adviezen uitgebracht in de procedure van eerste aanleg niet worden gevolgd of dat de in die adviezen aangevoerde argumenten systematisch worden weerlegd.

14. Met betrekking tot de in het beroepschrift aangevoerde bezwaren tegen de geplande inrichting, wordt in het bestreden besluit onder meer het volgende overwogen :

"(...); dat het beroep hoofdzakelijk betrekking heeft op overstromingsgevaar, visuele hinder, (brand)veiligheid, geurhinder, geluidshinder en verkeershinder;

(...);

Overwegende dat conform artikel 5.2.1.5, §5, van titel II van het VLAREM er een groenscherm van 5 m aangelegd zal worden rond de inrichting; dat dit groenscherm ook opgelegd werd in de bijzondere voorwaarden van het bestreden besluit;

Overwegende dat door dit groenscherm van 5 m en de bosstrook van 30 m tussen de tuin van de beroepsindiener en het voorste gedeelte van het perceel van de inrichting en een volledig bos aan de achterzijde, er voldoende afscherming tussen het bedrijf en de beroepsindiener is zodat er geen sprake kan zijn van visuele hinder;

(...);

Overwegende dat de volgende BBT-maatregelen inzake geurhinder bij compostering in open lucht in dit geval van toepassing zijn:

- optimale verwerkingscapaciteit van de installatie niet overschrijden;
- langdurige opslag van snel afbreekbare materialen in het ontvangstgedeelte vermijden door het materiaal snel in de voorbereiding te brengen;
- percolaatwater dat vrijkomt in het ontvangstgedeelte, opvangen en afvoeren naar het afvalwaterbekken;
- overaanbod snoeihout gebruiken om een voldoende grote buffervoorraad structuurmateriaal aan te leggen;
- gras zo goed mogelijk mengen met de overige verwerkte materialen;
- opzethoogte van de composthopen beperken;
- composthopen voldoende regelmatig omzetten;
- composterend materiaal tijdig en voldoende bevochtigen als het vochtgehalte te laag wordt;
- streven naar een voldoende gestabiliseerd eindproduct;
- schoonhouden van het terrein, de installaties en de voertuigen;
- slib verwijderen uit het afvalwater vooraleer dit wordt opgevangen in het afvalwater- of percolaatbekken;

Overwegende dat de exploitant, conform artikel 4.1.2.1, §1, van titel II van het VLAREM steeds de beste beschikbare technieken moet toepassen ter bescherming van mens en milieu; dat dit niet expliciet opgelegd moet worden in de bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat artikel 5.2.2.3.5 van titel II van het VLAREM daarnaast nog stelt dat de exploitant de volgende maatregelen moet nemen:

- in de composthopen wordt een aerobe gelijkmatige compostering verzekerd;
- de composteringstijd moet zo zijn dat het proces optimaal verloopt teneinde een bruikbaar eindproduct te bekomen;
- bij het opzetten van de composthopen wordt het te composteren materiaal voldoende bevochtigd om een goed composteringsproces te laten verzekeren;
- het substraat moet regelmatig gekeerd worden zodat de aerobe omstandigheden in de hopen steeds gehandhaafd blijven;
- de composthopen zijn maximum 4 m hoog;

Overwegende dat de composteringssite en de bufferbekkens van het percolaatwater en het gezuiverd percolaatwater gelegen zijn aan de achterzijde van het terrein, zo ver mogelijk van de woning van de beroepsindienaar; dat de composteringssite en bufferbekkens ten noordwesten van de woning van de beroepsindienaar zijn gelegen; dat dit de beste opstelling van de composteersite is; dat in de bijzondere voorwaarden opgelegd is dat de composteersites zo ver mogelijk van de omliggende bewoning, in het bijzonder deze gelegen in de overheersende windrichting, gesitueerd moeten worden; dat dit hier het geval is;

Overwegende dat door het groenscherm van 5 m en het bos er een grote buffer is ten opzichte van de beroepsindienaar;

Overwegende dat mits de exploitant de BBT-maatregelen, de VLAREM-voorwaarden en de reeds opgelegde bijzondere voorwaarden toepast, de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;

Overwegende dat er tijdens de exploitatie mogelijks stofhinder kan ontstaan door de transportbewegingen op het terrein en de opslag en mechanische bewerking van het groenafval; dat de stofhinder wordt beperkt doordat het terrein verhard zal zijn en omgeven zal worden door een groenscherm;

Overwegende dat de stofhinder en stofverspreiding wordt beperkt door het te composteren materiaal te bevochtigen met gezuiverd percolaat of regenwater; dat dit is opgelegd als bijzondere voorwaarde in het bestreden besluit;

Overwegende dat volgens de BBT-studie de volgende maatregelen nog genomen moeten worden om stofhinder te beperken:

- in geval van stofvorming de buitenterreinen regelmatig schoonmaken;
- in geval van stofvorming de buitenterreinen sproeien in perioden van droogte;
- bij afzeving streven naar een voldoende hoog vochtgehalte van de compost;

dat deze maatregelen opgelegd worden in de bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat door het groenscherm en het bos er een voldoende grote buffer is om de stofhinder naar de dichtstbijzijnde woning, zijnde de woning van de beroepsindienaar, op te vangen;

Overwegende dat het risico op stofhinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

Overwegende dat de bronnen van geluid op de inrichting de gebruikte voertuigen en machines voor het zeven, vermalen, mengen en verladen van het groenafval zijn;

Overwegende dat de exploitant stelt dat er gebruik gemaakt zal worden van geluidsarme wielladers en kranen; dat dit een BBT-maatregel is; dat de exploitant, conform artikel 4.1.2.1, §1, van titel II van het VLAREM steeds de beste beschikbare technieken moet toepassen ter bescherming van mens en milieu; dat dit niet expliciet opgelegd moet worden in de bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat er geëxploiteerd zal worden van maandag tot vrijdag van 7u tot 19u;

Overwegende dat conform artikel 5.2.16, §4, van titel II van het VLAREM rustversturende activiteiten verboden zijn op werkdagen voor 7 u en na 19u, en op zon- en feestdagen;

Overwegende dat het vermalen van het groenafval en het afzeven van de compost maximaal 2 keer per jaar zal gebeuren; dat het vermalen 3 dagen in beslag zal nemen en het afzeven 2 dagen; dat deze activiteiten zullen gebeuren tussen 7u tot 19u; dat het aangewezen is om in de bijzondere voorwaarden op te leggen dat er per jaar 2 keer gedurende maximum 5 dagen gemalen en gezeefd mag worden;

Overwegende dat te allen tijde de inrichting de geluidsnormen zoals opgelegd in het VLAREM moet respecteren; dat de inrichting gelegen is in een KMO-gebied; dat de woning van de beroepsindienaar gelegen is in een gebied op minder dan 500 m van KMO-gebied; dat bijgevolg te allen tijde de geluidsnorm van 50 dB(A) tijdens de dagperiode (7u tot 19u) gerespecteerd moet worden;

Overwegende dat het bedrijfsterrein omgeven zal worden door een groenscherm van 5 m; dat daarnaast nog de bosstrook (voorzijde) en het bos (achterzijde) aanwezig is; dat de beroepsindienaar dus voldoende van de inrichting afgeschermd zal zijn;

Overwegende dat bijgevolg de geluidshinder ten gevolge van de exploitatie binnen aanvaardbare grenzen zal blijven;

Overwegende dat de inrichting en de woning van de beroepsindienaar gelegen zijn in Dooren, een zijstraat van de Brusselsesteenweg; dat komende van de Brusselsesteenweg de straat geasfalteerd is tot net na het perceel van de inrichting; dat daar de straat overgaat in een kasseiweg; dat de beroepsindienaar woont aan de kasseiweg;

Overwegende dat volgens de aanvraag er gemiddeld per dag 10 verplaatsingen met vrachtwagens en gemiddeld 20 verplaatsingen per dag met bestelwagens zullen gebeuren; dat echter een groot deel van de bestelwagens niet langs de site passeert, maar dat de werknemers deze mee naar huis nemen en vanaf thuis naar de werf vertrekken;

Overwegende dat de verplaatsingen zullen gebeuren naar de Brusselsesteenweg en niet langs de kasseiweg, de zijde van de beroepsindienaar;

Overwegende dat de inrichting alleen tussen 7u en 19u geëxploiteerd zal worden; dat de transporten dan ook alleen dan zullen plaatsvinden;

Overwegende dat de 70 voertuigen die aangevraagd worden, er alleen zullen zijn wanneer de inrichting gesloten is in vakantieperiode; dat er voldoende plaats is op de inrichting voor de stalling van 70 voertuigen;

Overwegende dat er een voldoende grote buffer is tussen het bedrijf en de beroepsindiener door het groenscherm en de bosstrook, zodat de beroepsindiener geen onaanvaardbare hinder zal ondervinden van dit verkeer; (...);

Overwegende dat in overleg met de brandweer de nodige afspraken met betrekking tot de brandveiligheid van de site, het voorzien van bluswater en de opvang van bluswater gemaakt zullen worden;

Overwegende dat gelet op de na te leven voorwaarden de veiligheid gegarandeerd is".

Uit deze motieven blijkt dat de verwerende partij de in het beroepschrift aangevoerde grieven omtrent visuele hinder, brandveiligheid, geur- en geluidshinder bij haar besluitvorming heeft betrokken. Blijkens de motivering van het bestreden besluit was het onderzoek van de aanvraag in beroep niet beperkt tot de enkele vaststelling dat de inrichting voldoende ruimtelijk wordt afgescheiden door de aanwezigheid van een bosstrook en de geplande aanleg van een groenscherm. De verwerende partij heeft immers ook rekening gehouden met de omvang, de aard en de hinderlijkheid van de beoogde activiteiten en met de geldende exploitatievoorwaarden die ertoe strekken de teweeggebrachte omgevingshinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

15. Om voormelde redenen wordt vastgesteld dat aan de vereisten van de motiveringsplicht werd tegemoetgekomen aangezien duidelijk kenbaar wordt gemaakt op basis van welke motieven de verwerende partij heeft besloten tot het verlenen van de gevraagde vergunning, mits het opleggen van bijzondere vergunningsvoorwaarden ter beperking van de hinder. Verzoeker toont niet aan dat deze motieven kennelijk onredelijk of kennelijk onjuist zouden zijn, noch dat het besluitvormingsproces op een onzorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden. De aangevoerde schending van het vertrouwensbeginsel wordt op geen enkele wijze toegelicht.

Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

16. In het tweede middel voert verzoeker de schending aan van het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu, zoals gewaarborgd door artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet, en van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet.

In het middel wordt gesteld dat door de exploitatie van de inrichting "het leefmilieu, de gezondheid van de verzoeker en zijn gezin alsook het genot van zijn eigendom ernstig aangetast zal worden". Het is volgens verzoeker een taak van de overheid om erop toe te zien dat dergelijke aantastingen niet kunnen plaatsvinden en dat dit bij de beoordeling van de milieuvergunningsvoorwaarden in aanmerking wordt genomen. Met het bestreden besluit is zulks evenwel niet gebeurd, vermits de opgelegde voorwaarden geen oplossing bieden voor de hinder die hij zal moeten ondergaan.

17. De verwerende partij wijst er in haar memorie van antwoord op dat artikel 23 van de Grondwet geen directe werking heeft en dat een individuele bestuursbeslissing niet rechtstreeks kan worden getoetst aan het ingeroepen grondrecht op bescherming van een gezond leefmilieu. Wat de beweerde schending van de motiveringswet betreft, wordt volgens haar niet verduidelijkt in hoeverre de bestreden beslissing de aangehaalde bepalingen schendt. Het middel is derhalve niet ontvankelijk.

18. De uiteenzetting van de tussenkomende partij sluit in wezen aan bij deze van de verwerende partij. Zij stelt dat het middel niet ontvankelijk, minstens ongegrond is.

Beoordeling

19. Het door verzoeker ingeroepen artikel 23 van de Grondwet heeft geen directe werking. Luidens bedoelde grondwetsbepaling moet het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu immers worden gewaarborgd door de wet of het decreet. Aangezien de wettigheid van een individueel milieuvergunningsbesluit niet rechtstreeks getoetst kan worden aan de geschonden geachte grondwetsbepaling, kan het middel niet leiden tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

20. Verzoeker voert in het derde middel de schending aan van artikel 8, §§ 1 en 2, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (hierna : decreet integraal waterbeleid), en van het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Hij betoogt dat de verwerende partij, hoewel zij als beroepsinstantie ingevolge de devolutieve werking van het administratief beroep de aanvraag in zijn volledigheid moest beoordelen, niet heeft onderzocht of de vergunning een schadelijk effect heeft doen ontstaan in de zin van artikel 8 van het decreet integraal waterbeleid. Het ontbreken van de watertoets klemmt volgens verzoeker des te meer nu de inrichting gelegen is in mogelijk overstromingsgebied.

21. De verwerende partij stelt daar tegenover dat in het bestreden besluit wordt vastgesteld dat de geplande inrichting in een mogelijk overstromingsgevoelig gebied ligt, waarna één voor één de mogelijke effecten op het watersysteem worden onderzocht en geëvalueerd, en vervolgens ook het gunstig advies van de waterbeheerder, de provincie Vlaams Brabant, wordt bijgetreden.

22. Ook de tussenkomende partij verwijst naar de door de verwerende partij gemaakte "uitgebreide (...) bespreking en evaluatie (...) van de mogelijke effecten die de exploitatie (...) op het watersysteem zou kunnen hebben".

Beoordeling

23. Artikel 8, § 1, eerste lid, van het decreet integraal waterbeleid bepaalt dat de overheid die moet beslissen over een vergunning, plan of programma als vermeld in § 5, er zorg voor draagt, door het weigeren van de vergunning of door goedkeuring te weigeren aan het plan of programma dan wel door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma, dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en, indien dit niet mogelijk is, dat het schadelijk effect wordt hersteld of, in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, gecompenseerd. Artikel 8, § 2, tweede lid, van hetzelfde decreet vereist dat het bestuur zijn beslissing motiveert rekening houdend met de relevante doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid.

In artikel 8, § 5, eerste lid, van het decreet integraal waterbeleid worden de vergunningen opgesomd die "in ieder geval" onderworpen zijn aan de watertoets. Die lijst vermeldt onder meer "voor zover als relevant, gelet op het voorwerp van de vergunningsaanvraag, de milieuvergunning als vermeld in artikel 4, § 1, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning".

24. In de bestreden beslissing kan met betrekking tot het aspect "water" het volgende worden gelezen :

"Overwegende dat volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, de inrichting gelegen is in het Beneden-Scheldebekken; dat de inrichting gelegen is in een mogelijk overstromingsgevoelig gebied;

Overwegende dat de composteringszone voorzien is van een vloeistofdichte verharding; dat het regenwater dat in de composteringszone

verzameld wordt, samen met het percolaatwater opgevangen wordt in een bufferbekken; dat het water uit dit bufferbekken vervolgens gezuiverd wordt door middel van een rietveld (300 - 500 m²); dat dit gezuiverd percolaatwater verzameld wordt in een tweede bufferbekken met een overloop naar de Kwetsenbeek; dat het gezuiverd percolaatwater gebruikt zal worden voor het bevochtigen van de composthoppen; dat deze manier van werken volledig conform de BBT-maatregelen is; dat dit in bijzondere voorwaarden wordt opgelegd;

Overwegende dat in een bijzondere voorwaarde van het bestreden besluit is opgelegd dat indien het effluent van het rietveld niet voldoet aan de opgelegde lozingsvoorwaarden, het afgevoerd moet worden naar een extern verwerker; dat het evident is dat als het effluent niet voldoet aan de lozingsvoorwaarden het afgevoerd moet worden; dat dit niet expliciet in de bijzondere voorwaarden opgenomen moet worden;

Overwegende dat de parkeerplaatsen in doorlatende materialen uitgevoerd zullen worden;

Overwegende dat het regenwater van de loods en de kantoren opgevangen wordt in een aparte buffertank (50 m³); dat dit water gebruikt wordt voor het spoelen van toiletten, het wassen van de voertuigen, het bevochtigen van de composthoppen en het besproeien van het terrein; dat de overschot van dit regenwater geïnfiltreerd zal worden in de bodem ofwel vertraagd geloosd zal worden (overloop) in de Kwetsenbeek;

Overwegende dat het bedrijfsafvalwater afkomstig van de wasplaats voor het reinigen van voertuigen en de tankplaats op de openbare riolering wordt geloosd; dat het afvalwater van de tankpiste behandeld zal worden in een KWS-afscheider; dat het afvalwater van de wasplaats behandeld zal worden met een zeef, bezinkput en een KWS-afscheider; dat in een bijzondere voorwaarde van het bestreden besluit er hiervoor lozingsvoorwaarden werden opgelegd;

Overwegende dat de ondergrondse dieseltanks op het terrein dubbelwandig zijn;

Overwegende dat gevaarlijke producten in kleine verpakkingen binnen in de loods worden opgeslagen;

Overwegende dat het advies van de waterbeheerder, zijnde de provincie Vlaams-Brabant, van 29 maart 2013 gunstig is onder volgende voorwaarden:

- bij de aanleg van groen- en groenbuffers moet men rekening houden met de vijfmeterzone langsheen de waterloop;
- ingevolge artikel 17 van de wet op de onbevaarbare waterlopen van 28 december 1967 en artikel 10 en 76 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid van 18 juli 2003 met betrekking tot de toegankelijkheid van de waterloop en de oeverzone, moet een zone van vijf meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud van de waterloop of vanaf het einde van de oeverzone vrij blijven van vaste bovengrondse en ondergrondse constructies, verplaatsbare constructies zoals houtstapelplaatsen, schuilhokken voor dieren e.a., beplantingen en vaste afsluitingen die de bereikbaarheid van de waterloop en de oeverzone belemmeren;

- het stapelen van tuinafval en/of het opzetten van composthoppen binnen deze zone is verboden;
- binnen deze zone mogen geen grondophopingen worden uitgevoerd;
- alle handelingen zijn er onderworpen aan het bindend advies van de beheerder van de waterloop, of, voor zover ze vereist is door de wet op de onbevaarbare waterlopen van 28 december 1967, de voorafgaande machtiging;
- het is verboden afvalwater te lozen in de waterloop;
- niet-verontreinigd hemelwater dient aangesloten op de waterloop onder de voorwaarden zoals opgenomen in de provinciale stedenbouwkundige verordening inzake afkoppeling van hemelwater afkomstig van dakvlakken en van verharde oppervlakten;

dat deze voorwaarden reeds in het bestreden besluit zijn opgelegd;

Overwegende dat het afvalwater gezuiverd wordt vooraleer het in het oppervlaktewater wordt geloosd;

Overwegende dat gelet op de aard van de aangevraagde activiteiten en mits naleving van de opgelegde voorwaarden er geen schadelijke effecten verwacht worden op het watersysteem; dat er bijgevolg voldaan wordt aan artikel 8 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de watertoets".

25. Verzoeker voert derhalve ten onrechte aan dat uit de bestreden beslissing niet zou blijken dat de watertoets werd uitgevoerd. Voorts betwist hij de wezenlijke vaststellingen van deze watertoets niet. Evenmin wijst hij op feitelijke onjuistheden of op een kennelijke beoordelingsfout.

Het derde middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijftien januari tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Eric Brewaeys